

Tuula Haatainen sd

Kirjallinen kysymys vammaislainsäädännön uudistamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Sosiaali- ja terveysministeriössä on toiminut työryhmä, jonka tehtävänä on sovittaa yhteen nykyinen vammaispalvelulaki (380/1987) ja kehitysvammalaki (519/1977) uudeksi vammaispalveluja koskevaksi erityislaiksi.

Kehitysvammalain ja vammaispalvelulain yhdistäminen on ollut tavoitteena usean edellisen hallituksen ohjelmassa. Kahden rinnakkaisen vammaispalveluita koskevan lain soveltaminen on ollut haastavaa, ja lakien säädöspohja on epäyhtenäinen ja osittain vanhentunut. Kaksi erillistä lakia on johtanut myös erillisiin palvelujärjestelmiin, joissa tarjotaan samantyyppisiä palveluita mutta joiden asiakasryhmien rajauksissa tai maksuperusteissa on eroja. Tämä on vaikeuttanut vammaisten henkilöiden yhdenvertaisten oikeuksien toteutumista.

Työryhmän ehdotus valmistui 16.4.2015, ja sen jälkeinen lausuntokierros päättyi 19.6.2015.

Työryhmä esittää lainsäädäntöä uudistettavaksi säätämällä laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä erityispalveluista. Uutta lakia sovellettaisiin henkilöön, joka tarvitsee pitkäaikaisen vamman tai sairauden aiheuttaman toimintarajoituksen johdosta välttämättä ja toistuvasti apua tai tukea suoriutuakseen tavanomaisessa elämässä. Kunnan olisi järjestettävä laissa tarkoitettuja erityispalveluja, jos vammainen henkilö ei saisi muun lain nojalla yksilöllisen tarpeen ja edun mukaisia palveluja.

Esityksen päätavoitteena on toteuttaa vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta ja osallisuutta yhteiskunnassa sekä edistää vammaisten henkilöiden itsemääräämisoikeutta ja itsenäistä suoriutumista. Esityksen tavoitteena on myös toteuttaa henkilöiden perustuslain mukaista oikeutta riittäviin sosiaalipalveluihin ja välttämättömään huolenpitoon. Kyse on perustavista ihmisoikeuksista ja vammaisten ihmisten yhdenvertaisuudesta. Esityksellä on myös kustannusvaikutuksia julkiseen talouteen. Arvioiden mukaan kokonaiskulut vuodesta 2020 eteenpäin olisivat 22,5 miljoonaa euroa.

Kuitenkin toukokuussa 2015 nimitetyn Sipilän hallituksen ohjelmaan on kirjattu, että hallitus uudelleen arvioi mm. vammaislainsäädännön uudistamisen niin, etteivät julkisen talouden menot lisäänty.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 130/2015 vp

Aikooko hallitus toteuttaa vammaislainsäädännön uudistamisen niin, että vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuus toteutuu ja

miten hallitus aikoo turvata vammaisten henkilöiden perustuslain mukaisen oikeuden riittäviin sosiaalipalveluihin ja välttämättömään huolenpitoon ilman, että julkisen talouden menot lisääntyvät?

Helsingissä 24.8.2015

Tuula Haatainen sd